

i nøjagtig den samme Stilling overfor Samfundet og overfor Jorden.

En saadan Tankegang har været fremme i adskillige Aar. Det var den, der dæmrede hos Vilhelm Lassen, da han i 1894 skrev sin Pjece om offentligt Fæste, og jeg kan ikke lade være her at sige, at hvis den Agrarpolitik, Vilhelm Lassen giver Udtryk i denne Pjece, var bleven accepteret af Reformpartiet og ført videre gennem Aarene, havde meget set anderledes ud end nu; saa havde vort Folk været langt nærmere ved Herredømmet over Jorden og Demokratiet været langt nærmere ved en virkelig Sejr. Det skete ikke. Der var hverken den Modtagelighed hos Venstre-reformpartiet, som skulde have bevirket dette, ej heller var der hos Vilhelm Lassen paa det Tidspunkt den fornødne Haardnakkethed til at fastholde sin Tanke. Men denne Tankegang er det, som lever i Husmændenes Krav, og som vil komme frem. Den spores ogsaa under denne Forhandling hos adskillige Medlemmer. Jeg sporede den saaledes hos det ærede Medlem fra Ribe (Brorsen), da han udkastede Tanken om Statsindkøb af Jord, en Form, jeg anser for langt, langt uheldigere og urimeligere end den Udvej, her kan blive Tale om. Det ærede Medlem fremsatte denne Tanke samtidig med — mærkeligt nok —, at han opfordrede Husmændene til at være ivrige for Selveje, fordi de ad den Vej kunde blive Grundspekulanter. Der var ikke rigtig Sammenhæng i det ærede Medlems Tanker paa det Tidspunkt, men der var Spor af den rigtige Tankegang hos ham.

Naar man ser denne Sag under dette Synspunkt, saa er det, der nu foregaar med dette Lovforslag, den Forhandling, der herom føres, og som Husmændene føre, og som føres mellem alle, der virkelig interessere sig for økonomisk Frigørelse af vort Folk, kun at regne for en Forpost-fægtning i den store Kamp om Jorden, der forestaar. Til den Kamp rykker Hæren frem ude fra Husmandslodderne, fra Kærene og fra Udmarkerne, og til dens Rækker ville slutte sig mange frisindede Borgere, mange frisindede Bønder og Byarbejdere. De komme ikke for paa en Klasses Vegne at kræve en Undtagelsesforanstaltning. Det, de kræve, er noget langt større; de komme simpelt hen og sige: Ikke Jorden for os, ikke Jorden for denne eller hin Klasse, men Jorden for det hele Folk.

Dette Synspunkt bliver ikke saa afgørende i denne Forhandling — det ved jeg godt —, at det gennemsyrrer Forslaget og giver sig Udtryk i dets Detailler. Men

jeg ønsker, at denne Tankegang maa komme saa langt frem i Lovforslaget som muligt, og navnlig, at Tinget vil modsætte sig, at Loven lægges hen i en aflaaet Skuffe og bliver liggende der en halv Snes Aar, saa at man ikke hurtigere kan faa Lejlighed til at røre ved de Spørgsmaal, jeg her har omtalt.

Formanden: Folketingsmanden for Randers Amts 4de Valgkreds har Ordet for en kort Bemærkning.

N. P. Jensen: Efter at 3 Socialdemokrater have været i Ilden paa Husmandsstatistikens Omraade, interesserer det mig at se, efter at de have trukket sig tilbage, at Reserven er ved at rykke frem. Jeg vil først gøre en Bemærkning med Hensyn til et Ord, der synes at være faldet det ærede Medlem for Brystet. Da der faldt Udtrykket „Fusker“ fra det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (N. C. Christensen) henvendt til mig — det staar Spalte 1693, at nu kunde jeg jo oplyse, om det var ham, som havde været uheldig som Fusker eller mig som Fagmand, der havde været mindre heldig —, var det Grunden til, at jeg returnerede Fusker paa det Tidspunkt, og der var saavist Grund dertil.

Med Hensyn til Boniteten af Statshuslodderne, som det ærede Medlem atter var inde paa, skal jeg ikke bruge mange Ord, bare bede ham om at ordne det Spørgsmaal sammen med det ærede Medlem for Aalborg Amts 2den Valgkreds (N. C. Christensen), der jo Sp. 1698 indrømmede: „at vi med Hensyn til Boniteten kunde være enige om, at det vel var middelgod Jord og hverken mere eller mindre“. Det er dog ikke ordret, hvad der staar; jeg har ikke sagt noget hverken om mere eller mindre. Spørgsmaalet om Boniteten kunne de ærede Medlemmer altsaa ordne, som de have Lyst til.

Derefter gik det ærede Medlem over til at regne ud, at der var ca. 150,000 Mennesker, der kunde komme ind under Lovens Bestemmelser, og mente, at jeg havde regnet alt for lavt. Det ærede Medlem mente, at vi skulde op til 2 Skpr. Hartkorn saa omtrent, inden vi var helt sikre paa at komme helt ud over Landarbejdernes Rækker. Maa jeg der gøre opmærksom paa, at der var jeg jo netop oppe med mine Tal. De 3 Tdr. Land, som jeg brugte for Øerne, svare til over 2 Skpr. Hartkorn, og de 6 Tdr. Land i Jylland svare ogsaa til over 2 Skpr. Hartkorn. Hvordan kommer det ærede Medlem nu til de store Tal i Sammenligning